

Protokół
posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Historycznego
w dniu 9 stycznia 2019 r.

PRZEWODNICZYŁ: prof. Maciej Mycielski, Wiceprzewodniczący Rady Naukowej IH UW

PROTOKOŁOWAŁ: mgr Michał Mydłowski, Sekretarz Rady Naukowej IH UW

Ad 1

Na wniosek PRZEWODNICZĄCEGO Rada Naukowa przyjęła następujący porządek dnia:

1. Przyjęcie porządku dziennego.
2. Komunikaty Dyrekcji.
3. Wybór kandydata na członka Komisji Ewaluacji Nauki.
4. Dyskusja nad projektem zmian w programie studiów II-go stopnia na kierunku Historia.
5. Korekta programu specjalizacji archiwistycznej.
6. Korekta programu studiów II-go stopnia na kierunku Historia i kultura Żydów.
7. Wolne wnioski
8. Przyjęcie protokołu z posiedzenia z dn. 5 XII 2018.

Prof. MYCIELSKI poinformował Radę o tym, że protokół spotkania listopadowego jest ciągle odtwarzany.

Prof. MYCIELSKI poinformował, że z uwagi na terminy uniwersyteckie lutowe posiedzenie Rady Naukowej odbędzie się 30 stycznia 2019 roku.

Ad 2

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, że odbyło się spotkanie dyrektorów z władzami dziekańskimi na którym poinformowano o otrzymaniu 100 500 złotych przez Instytut Historyczny na potrzeby związane z dydaktyką w Instytucie. Część tej puli przeznaczona będzie także na granty dla projektów studenckich.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował Radę o stanowisku dotyczącym rozporządzenia o kosztochłonności studiów. Zgodnie z ustaleniami zawartymi na grudniowej Radzie Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO wraz z prof. Jarosławem Czubatym wystosowali list do ministerstwa. Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO dodał, że nie wie, jaki skutek to przyniesie, ale instytuty historyczne innych uniwersytetów przyłączyły się do głosu sprzeciwu wyrażonego przez IH UW.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, że upływa termin zgłoszeń na konkursy na zatrudnienie w Instytucie. Na stanowisko adiunkta zgłosiło się 6 kandydatów, na stanowisko asystenta 9.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował o upływającym terminie wypełniania ankiet pracowniczych i zgłaszania bibliografii za rok 2018. Podkreślił także, że część pracowników nie oddała jeszcze ankiet i nie uzupełniła danych w PBN.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, że Instytut jest w trakcie poszukiwań pracownika sekretariatu dydaktycznego. Z uwagi na ograniczenia finansowe pensja oferowana jest niższa, niż oczekiwana przez osoby, które Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO widziałby na tym stanowisku. Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poprosił także o wyrozumiałość względem pracowników pionu administracyjnego, który w tej sytuacji pracuje w zmniejszonym stanie osobowym.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, że odejście z pracy p. Elżbiety Godlewskiej było spowodowane otrzymaniem przez nią upomnienia od rektora, o które Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO wraz z władzami dziekańskimi wnioskował. Przyczyną upomnienia było naganne zachowanie wobec studentki. Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO dodał, że tego typu zachowania nie były jednorazowym ekscesem.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, że Instytut jest na etapie finalizacji grantu w ramach Programu Zintegrowanych Działań na Rzecz Rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego. Instytut otrzyma prawie ćwierć miliona złotych na opracowanie nowych programów i zajęć w ramach studiów II stopnia na kierunku Historia i wdrożenie ich.

Prof. Aneta PIENIĄDZ poinformowała, że środki te służyć mają różnym formom doskonalenia szeroko rozumianej oferty uczelni. Przyczyną rozpoczęcia programu na UW jest zdiagnozowana zbyt mała różnorodność studiów II stopnia i ich zbyt podobieństwo do studiów I stopnia. Istotą zmian jest przekształcenie studiów II stopnia w studia interdyscyplinarne i wysoce specjalistyczne. Instytut Historyczny powinien skupić się na oferowaniu specjalistycznych studiów. Środki na wdrażanie będą dostępne od września, a prowadzący zajęcia w ramach programu otrzymywać będą atrakcyjne wynagrodzenie oferowane przez program. Zgodnie z założeniami należy przyjąć na studia 45 osób i 80% z nich musi je ukończyć w terminie. Z uwagi na ambitny cel władze rektorskie gotowe są do renegocjacji warunków. Prof. Aneta PIENIĄDZ dodała, że członkowie dyrekcji IH UW zrzekają się wynagrodzenia, które przysługuje im z tytułu uczestnictwa Instytutu w programie.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, że aplikacja Instytutu do grantu w ramach Programu Zintegrowanych Działań na Rzecz Rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego, którego celem jest poprawianie kompetencji dydaktycznych pracowników została wysoko oceniona. Oficjalne wyniki znane będą w przyszłym tygodniu. W wypadku otrzymania grantu przez Instytut Dyrekcja planuje zorganizowanie warsztatów podnoszących kompetencje dydaktyczne, oraz sprofilowanego kursu języka angielskiego.

Prof. Aleksander WOLICKI poprosił o wyrozumiałość wobec pracowników sekretariatów. W związku z remontem sali nr 5 i planowanym remontem sali nr 7 praca sekretariatów jest utrudniona.

Prof. Aleksander WOLICKI dodał, że awaria dźwigu wewnętrznego w lektorium sprawia, że zamówienia w bibliotece realizowane mogą być wolniej.

Prof. Maciej MYCIELSKI poinformował Radę, iż dyskusje na posiedzeniach Rady Naukowej o przyszłości wydziału i uniwersytetu przynoszą skutek. W trakcie posiedzenia Rady Wydziału dało się odczuć, że pojawiła się świadomość tego, że Wydział Historyczny, z uwagi na specyficzną strukturę, jest problemem dla Uniwersytetu w formie, w jakiej ma on funkcjonować. Mnogość opinii daje się też odczuć czytając listy otwarte zamieszczone na stronie Wydziału. Prof. Maciej MYCIELSKI zasugerował, by, w ramach uporządkowania dyskusji, która jego zdaniem w Instytucie jest na wyższym poziomie złożoności niż w pozostałych jednostkach wydziału, przygotować uchwałę, która pokazałaby władzom uczelni i pozostałym instytutom, czego Instytut Historyczny obawia się w związku z reformą.

Prof. Błażej BRZOSTEK zauważył, że jest gotów podpisać się pod tym pomysłem, ale musi wiedzieć, do kogo ten głos trafi.

Prof. Paweł ŻMUDZKI poinformował Radę, że taka uchwała byłaby użyteczna nie tylko dla innych instytutów, ale także dla środowiska Instytutu Historycznego. Podkreślił ponadto, że wszyscy w Instytucie są tak samo zainteresowani dobrą polityką kadrową, uczciwym podziałem finansów i uchwała powinna poruszać także wątpliwości związane z tą kwestią.

Prof. Marek WĘCOWSKI dodał, że propozycje takiego głosu nie padały tylko ze strony historyków. Na ostatnim posiedzeniu Rady Wydziału dało się odczuć zbliżenie stanowisk. Nie trzeba od razu poruszać kwestii drażliwych, ale możliwie wiele napisać o tym, co łączy wszystkie instytuty w kwestii obaw.

Prof. Maciej MYCIELSKI poinformował prof. Błażeja Brzostka o tym, że poprzednia uchwała trafiła na biurko rektora, co widać było w trakcie rozmowy, jaką odbył on z Prezydium Rady. Ponadto prof. Maciej MYCIELSKI poprosił o ochotników, którzy podjęliby się stworzenia uchwały, dodając, że prof. Paweł Skibiński wyraził przed posiedzeniem wolę udziału w takim zespole.

Zgłosili się prof. Błażej Brzostek i prof. Paweł Żmudzki.

Ad 3

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, że uniwersytety mające w danej dyscyplinie kategorię A+, A lub B mogą zgłosić kandydata do Komisji Ewaluacji Nauki. Procedura ostatecznego wyboru członków komisji jest na razie nieznana. Jako kandydata Uniwersytetu Warszawskiego prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO zaproponował prof. Roberta Wiśniewskiego.

Rada Naukowa Instytutu Historycznego przyjęła kandydaturę prof. Roberta Wiśniewskiego.

Ad 4

Prof. Katarzyna BŁACHOWSKA przedstawiła Radzie projekt zmian programu studiów II-go stopnia na kierunku Historia.

Prof. Dariusz KOŁODZIEJCZYK spytał, czy dobrze rozumiał, że praca seminaryjna ma powstać w pół roku.

Prof. Katarzyna BŁACHOWSKA odpowiedziała, że tak, to był jeden z postulatów studenckich.

Prof. Marek PAWEŁCZAK poinformował Radę, że na spotkaniu komisji dydaktycznej dyskutowano o formie pracy seminaryjnej. Może to być tzw. mała forma. Należałoby jednak umówić się z wszystkimi prowadzącymi seminarium, że będzie to praca seminaryjna na każdym seminarium podczas pierwszego semestru.

Prof. Katarzyna BŁACHOWSKA zauważyła, że należy doprecyzować, czym jest praca seminaryjna, by punkty ECTS przyznawane były za podobny nakład pracy.

Prof. Paweł ŻMUDZKI wyraził zaniepokojenie chęcią ujęcia w przepisach tego, czym jest praca seminaryjna i podkreślił, że Instytut zawsze starał się dawać dużo swobody prowadzącym seminarium.

Prof. Grzegorz MYŚLIWSKI przyznał, że nie wszystkie zmiany są dla niego zrozumiałe i wyraził wątpliwość, czy na pewno ogół studentów chce więcej pisać. Zauważył także, że jego zdaniem program jest zbyt ambitny i studenci będą mieli za dużo obciążeń. Postulował także o zmniejszenie ilości zajęć w drugim semestrze drugiego roku. Ponadto wyraził wątpliwość co do proponowanych koszyków zajęć oraz podkreślił, że jako koordynator bloku historii gospodarczej obawia się, że nie będzie możliwości płynnego przejścia z systemu bloków do systemu modułów i koszyków zajęć. Prof. Grzegorz MYŚLIWSKI na koniec zauważył, że przygotowywanie programu na dwa lata przez studenta i jego opiekuna wydaje mu się złą koncepcją, bowiem zainteresowania badawcze studenta mogą się zmienić w trakcie studiów magisterskich.

Prof. Sławomir GAWLAS poinformował Radę, że ma podobne wrażenia jak przedmówca oraz spytał, jak ma rozumieć pojęcie "teoria badań historycznych" dodając, że nie wiedział, że obowiązuje jakaś teoria badań. Dodatkowo podkreślił, że trzy ostatnie semestry studiów to nie czas na myślenie o teorii badań, a na pisanie pracy dyplomowej.

Prof. Robert WIŚNIEWSKI zgodził się z przedmówcami, że wybieranie zajęć przed studenta na dwa lata do przodu jest niewykonalne, chociażby z uwagi na urlopy naukowe. Ponadto dodał, że studenci już teraz mają za dużo obciążeń i zgodził się, że należy usystematyzować prace pisemne, by było ich więcej, ale mniejszych. Ponadto dodał, że prace seminaryjne nie powinny być jego zdaniem pisane u promotora pracy magisterskiej.

Prof. Marek WĘCOWSKI zauważył, że wymaganie od studenta dwuletniego planu to poważny problem, bowiem jego doświadczenie z pracy w MISH wskazuje, że studenci bardzo szybko rozwijają się. Zgodził się ponadto z prof. Robertem Wiśniewskim w kwestii oddzielenia pracy seminaryjnej od pracy magisterskiej.

Prof. Dariusz KOŁODZIEJCZYK poinformował Radę, że także jest zwolennikiem pisania prac seminaryjnych u innych osób niż promotor. Zauważył także, że do tej pory trendem było zmniejszanie ilości prac pisemnych i wyraził wątpliwości, czy studenci będą oddawać prace w terminie.

Prof. Paweł JANISZEWSKI wyraził wątpliwości odnośnie pisania większej liczby prac, zauważając, że wielu studentów nie nadąża z ich oddaniem w terminie, co opóźnia obrony prac magisterskich.

P. Marta PALI poinformowała, że studenci odczuwają potrzebę pisania małych prac i zapytała, czy jest możliwość, by przy ich pomocy móc zaliczać zajęcia inne niż seminaria.

Prof. Katarzyna BŁACHOWSKA poinformowała, że dwa seminaria na studiach drugiego stopnia wydają się rozsądnym rozwiązaniem umożliwiającym studentom poznanie różnych warsztatów badawczych. Ponadto ilość zajęć w ostatnim semestrze spowodowana jest wymogiem formalnym, by w każdym semestrze student uczestniczył w zajęciach wartych łącznie 30 punktów ECTS. Ponadto prof. Katarzyna BŁACHOWSKA dodała, że teoria badań historycznych to grupa przedmiotów warsztatowych, takich jak wstęp do badań nad historią wojskowości oraz, że nie istnieje możliwość przenoszenia prac seminaryjnych na inne zajęcia. Na koniec prof. Katarzyna BŁACHOWSKA poinformowała Radę, że jednym z założeń stojących za zmianą programu było zmniejszenie liczby podań, które studenci muszą składać w trakcie studiów.

Dr Grzegorz PAC poinformował, że nie sądzi, aby tych podań było aż tak wiele. Jako opiekun roku na I stopniu studiów dostaje ich maksymalnie nieco ponad dwadzieścia. Dodał także, że zgadza się z głosami sprzeciwu wobec planowania trzech semestrów z góry, a czyni to nie tylko z uwagi na fakt, że student się zmienia i rozwija, ale i dlatego, że nie zna programu studiów na następny rok. Zdaniem dra Grzegorza PACA najlepszym rozwiązaniem będzie uzgadnianie programu w trybie semestralnym, a pomysły, by wypełniania programu pilnował sekretariat są niepotrzebne, bo nawet studenci I stopnia sami kontrolują liczbę zajęć danego typu. Na koniec dodał, że jego opinia wynikać może ze złego zrozumienia intencji.

Prof. Marek PAWEŁCZAK poinformował, że intencją było poznanie zapotrzebowania na zajęcia na następne lata, by móc reagować. Stąd pomysł układania długoterminowego programu studiów.

Prof. Aneta PIENIĄDZ zauważyła, że w aktualnym systemie student, który w trakcie studiów magisterskich zdecyduje, że nie odpowiadają mu zajęcia z bloku, w którym uczestniczy ma poważny problem, bo warunkiem zaliczenia studiów II stopnia jest zaliczenie pełnego bloku. Czasami udaje się poprzez podania podpiąć zajęcia z jednego bloku do drugiego, ale są to sytuacje wyjątkowe. Nowy system ma umożliwić większą elastyczność studentom i prowadzącym.

Dr Grzegorz PAC zaznaczył, że jego głos nie miał być głosem poparcia wobec bloków, a jedynie wobec indywidualizacji programu. Dodał ponadto, że nie wie, w jaki sposób na podstawie wniosków studentów tworzących swój tok studiów pracownicy będą mieli kształtować swoje zajęcia.

Prof. Marcin PAUK zauważył, że nowy pomysł ma zalety, ale jest zbyt wiele regulacji. Poparł także pomysł zaliczania przedmiotów esejami lub innymi pracami pisemnymi. Zadał także pytanie o egzaminy z epok i dziedzin, które w założeniu zakładają porównywalność wymagań. Co w sytuacji, w której student najpierw na studiach I stopnia zaliczy egzamin z historii średniowiecza u jednej osoby, a potem po raz drugi ten sam egzamin jako egzamin tematyczny u innej?

Prof. Marek JANICKI zauważył, że program dwóch ostatnich semestrów jest zbyt rozbudowany. Jest to okres na pisanie pracy magisterskiej, a nie dodatkowych małych prac. Ponadto zauważył, że regulacje dotyczące prac seminaryjnych to przesada i niepotrzebna komplikacja. Nie zgodził się również z głosami o tym, by prace seminaryjne tworzone były w oderwaniu od pracy magisterskiej.

Prof. Paweł ŻMUDZKI zaznaczył, że rozumie obie strony dyskusji. Zgadza się z tym, że nie trzeba regulować wszystkiego w zakresie prac seminaryjnych, oraz dodał, że to studia licencjackie są okresem, w którym powinno się przykładać większą wagę do zadawania wielu małych prac pisemnych.

Prof. Marek PAWEŁCZAK poinformował, że zgodnie z przepisami należy opisać sposób zaliczenia. Stąd usztywnienie przepisów odnośnie tego, co będzie pracą seminaryjną. Dodatkowo nie można zredukować godzin w semestrze, bowiem istnieje wymóg związany z punktami ECTS, które są powiązane z wymiarem godzinowym zajęć.

Prof. Aneta PIENIĄDZ poinformowała Radę, że dyrekcja jest skrupowana przepisami ministerialnymi niezależnie od tego, co jej członkowie sądzą o tych przepisach. Student ma obowiązek zdobyć 60 punktów ECTS w roku akademickim na studiach II stopnia, a zaleceniem jest, by było po 30 punktów na semestr. Do tej pory seminaria w Instytucie warte były 7,5 punkta ECTS, co było ewenementem w skali uniwersytetu, ale sytuacja taka dłużej nie może mieć miejsca. Z uwagi na to, że na studia II stopnia przychodzą nie tylko absolwenci Instytutu z licencjatem i część z przyjętych studentów nie ma doświadczenia w pisaniu prac akademickich należy umożliwić im nauczanie się tego na studiach II stopnia. Ponadto prof. Aneta PIENIĄDZ zauważyła, że zmian w programie nie da się uniknąć, bo takie są wymogi władz uczelni.

Prof. Sławomir GAWLAS poinformował Radę, że dyskusja ta przypomina mu dyskusję o blokach, która odbyła się wiele lat temu. Był im wtedy przeciwny, a teraz dowiaduje się, że były złe, bo usztywniły program. Zauważył, że trzeba było o tym pomyśleć wcześniej. Przytaczając anegdotę o Nicolae Ceausescu przestrzegł Radę przed tworzeniem założeń, których nie da się wcielić w życie. Dodał także, że studenci na ostatnim roku studiów muszą mieć czas i możliwość skoncentrowania się na pisaniu pracy. Prof. Sławomir GAWLAS poinformował także, że nie przyjmuje wyjaśnienia dotyczącego teorii badań historycznych.

Prof. Łukasz NIESIOŁOWSKI-SPANO poinformował, że dziękuje członkom komisji dydaktycznej za prac. Dodał także, że choć rozumie postulaty o zmniejszenie obciążeń studentów, to nie można ich zrealizować. Według nowego programu studenci mają mieć więcej wolności, ale nie oznacza to, że nie ma wymagań dotyczących ram tego programu. Podkreślił także, że komisja dydaktyczna pracuje nad tym, by jak najwięcej już istniejących zajęć można było wpisać w nowe ramy programowe. Dodał także, że można postawić przy

okazji zmian programowych postulat, by prowadzenie pracy magisterskiej wliczało się do pensum pracownika, jak ma to miejsce na większości wydziałów.

P. Melchior JAKUBOWSKI spytał, czy istnieje możliwość zaliczania przypisanych do ostatniego semestru wcześniej.

Prof. Aneta PIENIĄDZ odpowiedziała, że tak, istnieje. Rozpisanie każdego semestru w programie jest wymogiem formalnym, ale student ma prawo zaliczyć zajęcia wcześniej.

Prof. Maciej MYCIELSKI zaproponował zakończyć dyskusję, bowiem zaczyna stawać się zbyt szczegółowa. Głosowanie nad przyjęciem zmian programu odbędzie się na następnej radzie.

Prof. Urszula KOSIŃSKA zaznaczyła, że jest członkiem komisji dydaktycznej i że propozycja zmiany studiów II stopnia to w praktyce próba stworzenia ramowego, indywidualnego toku studiów, w którym zmiana zajęć możliwa będzie jednym podaniem, bez nadmiernego obciążenia biurokratycznego.

Dr Grzegorz PAC stwierdził, że głosy wskazujące, że ustalanie z góry programu studiów na trzy semestry daje szansę na dobre ich przemyślenie jako całości, a z drugiej strony – na ewentualne dostosowanie zajęć do potrzeb studentów są dla niego przekonujące i wycofał swoje zastrzeżenia.

Prof. Maciej MYCIELSKI zauważył, że jednym z problemów przy tworzeniu tego programu jest niewiedza, kto będzie odpowiadał za jego realizację po zmianie struktury UW.

Ad 5

Rada Naukowa Instytutu Historycznego przyjęła do akceptującej wiadomości zaproponowaną w listopadzie korektę zajęć z archiwistyki cyfrowej. Zmiana nie pociąga za sobą zmian w liczbie godzin lub punktacji ECTS.

Ad 6

Rada Naukowa Instytutu Historycznego przyjęła do akceptującej wiadomości zmianę polegającą na przeniesieniu zajęć z zakresu archiwistyki z drugiego semestru drugiego roku na drugi semestr pierwszego roku studiów.

Ad 7

Brak wolnych wniosków.

Ad 8

Prof. Sławomir GAWLAS zgłosił uwagi do protokołu.

PRZEWODNICZĄCY zamknął posiedzenie.

Wiceprzewodniczący Rady Naukowej IH UW

Sekretarz Rady Naukowej

dr hab. Maciej Mycielski

mgr Michał Mydłowski